

SYDÄN-SUOMEN JÄTELAUTAKUNTA

SAMMAKKOKANGAS OY

JÄTEHUOLLON PALVELUTASO 2022–2026

Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Multia, Petäjävesi, Pihtipudas,
Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski

Hyväksytty jäteautakunnassa 14.12.2021 § 44

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	4
2. TAUSTATIETOA.....	5
2.1 Alueen väestö ja kiinteistöt.....	5
2.2 Lainsäädäntö.....	6
2.2.1 Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet	6
2.2.2 Tuottajavastuun piiriin kuuluvat jätteet	7
2.3.3 Laatuvaatimukset kunnan jätehuoltopalveluille	8
2.3 Kunnan jätehuoltotoimijat	8
2.3.1 Jätehuollon viranomaistehtävät.....	8
2.3.2 Jätehuollon palvelutehtävät.....	9
2.3.3 Jätehuollon valvontatehtävät.....	9
3. JÄTTEEN KULJETUS.....	10
3.2 Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus	10
3.2.1 Sekajäte.....	10
3.2.2 Biojäte	11
3.2.3. Kompostointi	11
4. JÄTTEEN ALUEELLINEN KERÄYS	12
4.1. Tuottajien järjestämä pakkausjätteen keräys	12
4.2. Kunnan ylläpitämä alueellinen keräys.....	13
4.2.1. Nykytila	13
Hyötyjäte	13
Sekajäte	14
4.2.2. Verkoston kehittämistavoitteet	14
Hyötyjäte	14
Sekajäte	15
4.2.3. Tekstiilijäte.....	16
5. JÄTEKESKUS JA LAJITTELUASEMAT	17
5.1. Vaarallisten jätteiden vastaanotto	17
5.2. Aukiolo ja tavoitteet	17
5.3. TSV-palvelu	19
6. SAOSTUS- JA UMPISÄILIÖLIETTEEN JÄTEHUOLTO.....	19
6.1. Tyhjennysten seuranta	19

6.2. Omatoiminen lietteen käsittely.....	20
6.3. Tavoitteet lietehuollon kehittämiseen.....	20
7. NEUVONTA, TIEDOTUS JA MUUT PALVELUT.....	20
7.1. Asiakaspalvelu, tiedotus ja neuvonta.....	20
7.2. Muut palvelut.....	21
8. JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT.....	22
9. JÄTEHUOLLON KEHITTÄMINEN JA KESKEISET TAVOITTEET.....	22

1. JOHDANTO

Jätehuollon palvelutason määrittämisessä on kyse siitä, millaisia palveluita kuntalaisille ja kiinteistöille tarjotaan huomioimalla lainsäädännön asettamat velvoitteet ja tavoitteet. Määrittelemällä riittävä palvelutaso turvataan keräyspaikkojen kohtuullinen saavutettavuus sekä varmistetaan jätemaksujen kohtuullisuus. Tavoitteena on määrittää optimitaso, jossa palvelu on riittävän hyvää, mutta samalla palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset pysyvät kohtuullisina ja hyväksyttävänä.

Palvelutasossa määritetään Sydän-Suomen jätelautakunnan toiminta-alueen kuntien, jäteyhtiön ja jätelautakunnan yhteiset jätehuollon palvelutason minimitalvoitteet vuosille 2022–2026. Tavoite on, että tietyt peruspalvelut olisivat saman sisältöisinä kaikissa Sydän-Suomen jätelautakunnan kunnissa. Palvelutason hyväksyy Sydän-Suomen jätelautakunta. Se käsitellään myös jäteyhtiön hallituksessa.

Jätehuollon palvelutason määrittely on tehty yhteistyössä omistajakuntien, kunnallisen jäteyhtiön sekä jätehuoltoviranomaisen kanssa. Omistajakunnista pyydettiin työryhmään teknisen- ja ympäristöpuolen viranhaltijoita. Kuntien yhteinen näkemys jätehuollon palvelutasosta helpottaa ja ohjaa jätehuoltopalveluiden järjestämistä.

Palvelutasomäärittelyssä keskityttiin ensisijaisesti kunnallisen jäteyhtiön kotitalouksille järjestämiin palveluihin. Asiakirjassa esitetään palveluiden minimitalvoite ja tarkastelussa on huomioitu seuraavat palvelut:

- ✓ sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetuspalvelut (kunnan järjestämä jätteenkuljetus), kuljetusreitit ja lisäpalvelut
- ✓ paikallisten jäteasemien palvelut ja aukiolo
- ✓ pakkausjätteen keräys (aluekeräyspisteet)
- ✓ vaarallisen jätteen keräys
- ✓ saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto
- ✓ tiedotus ja neuvonta

Sydän-Suomen jätelautakunnan *jäsenkuntia* ovat Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski. Nämä kunnat ovat samalla myös Sammakkokangas Oy:n osakaskunnat. Pihtipudas ja Viitasaarta lukuun ottamatta muut ovat ns. täydenpalvelun osakaskuntia. Pihtiputaalla ja Viitasaarella vain osa jätehuollon palvelutehtävistä on siirretty jäteyhtiölle. Viranomaistehtävä on ollut yhteislautakunnan hoidossa kokonaisuudessaan 1.2.2021 alkaen. Palvelutasomäärittelyssä on otettu huomioon kaikkien osakaskuntien jätehuoltopalveluiden nykytilanne ja niiden erot. Tavoitteena on luoda koko toiminta-alueelle yhtenäinen palvelutaso. Oleellinen muutos aikaisempaan on palvelun tuottamisen näkökulmasta ajatella koko aluetta yhtenä kuntana. Tässä poiketaan siis aikaisemmasta käytännöstä tarkastella asioita ensisijaisesti kuntakohtaisesti.

Hyötyjätteillä tarkoitetaan lasi-, kartonki- ja muovipakkauksia sekä pienmetallia ja paperia. Pakkausjätteet on samaa tarkoittava termi lasi-, kartonki-, metalli- ja muovipakkauksille.

Kuntien lajitteluasemista on käytetty nimityksiä jäteasema ja pienjäteasema. Näillä kaikilla kolmella termillä tarkoitetaan samaa asiaa.

2. TAUSTATIETOA

2.1 Alueen väestö ja kiinteistöt

Sydän-Suomen jätelautakunnan osakaskuntien maapinta-ala on yhteensä noin 8849 km². Asukkaita koko alueella on noin 59 456, joista täydenpalvelun osakaskunnissa asuu noin 49 428 ja Pihtiputaan ja Viitasaaren alueella noin 10 028.

Taulukko 1. Kuntien pinta-alat ja asukasmäärät (2020) sekä jäterekisterissä olevat vakituiset ja vapaa-ajan asunnot (2021). Pihtiputaan ja Viitasaaren osalta vakituisten määrää on täydennetty kunnan kiinteistötiedoilla (Louhi).

KUNTA	Maapinta-ala (km ²)	Asukasmäärä vuonna 2020 (hlöä)	Vakituisten asuntojen määrä (kpl)	Vapaa-ajan asuntojen määrä (kpl)
Hankasalmi	572	4782	1774	1604
Kannonkoski	448	1323	522	888
Karstula	887	3858	1469	1022
Kinnula	460	1597	570	454
Kivijärvi	484	1107	429	660
Multia	733	1558	708	371
Petäjävesi	456	3772	1486	765
Pihtipudas	1074	3931	1439	1129
Saarijärvi	1255	9208	3260	1815
Uurainen	348	3646	1239	669
Viitasaari	1248	6097	1998	2255
Äänekoski	884	18577	5565	2252
Yhteensä	8849	59456	20459	13884

Asuntokuntia on osakaskunnissa noin 26 300, joista rivi- ja kerrostalohuoneistoja on noin 4700 (rivi- ja kerrostaloja 748), omakotitaloja noin 19 487 ja vapaa-ajan asuntoja noin 13 884. Yhteensä vakituksessa tai vapaa-ajan asumiskäytössä olevia erillispientaloja on yhteensä noin 33 272.

Toiminta-alueen kuntien väestötiheys on alhainen ja vakituinen asutus keskittyy pääasiallisesti muutamiin kuntien keskustaajamiin. Sen sijaan kesäasutusta alueella on runsaasti. Taulukossa 1 on esitetty kuntien asukasmäärät sekä jäterekeerissa olevien vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen määrät vuoden lopulla 2021.

2.2 Lainsäädäntö

Jätehuollon järjestämistä ohjaa jätelaki (646/2011), jäteasetus sekä näiden nojalla asetetut tarkemmat säännökset lain soveltamisesta.

2.2.1 Kunnan vastuulle kuuluvat jätteet

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä seuraavien jätteiden jätehuolto:

- ✓ Vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajanasunnossa, asuntolassa ja muussa asumisessa syntyvä jäte, mukaan lukien kotitalouden pienimuotoinen itse tehtävässä rakennus- ja purkutoiminnassa syntyvä jäte;
- ✓ kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte;
- ✓ liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa;
- ✓ muu yhdyskuntajäte, joka kerätään yhdessä 1-3 kohdassa tarkoitetun jätteen kanssa alueellisessa putkikeräys- tai muussa vastaavassa keräysjärjestelmässä.

Kunnan on lisäksi järjestettävä:

- ✓ 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölitterien jätehuolto;
- ✓ asumisessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely;
- ✓ maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä.

Kunnan 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus ei koske jätettä, joka toimitetaan 6 tai 7 luvun mukaisesti tuottajan tai jakelijan järjestämään jätehuoltoon. Kunnan ja pakkausten tuottajan velvollisuudesta järjestää pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys yhteistoiminnassa säädetään 49 a §:ssä.

Lisäksi kunta on jätelain § 33 mukaisesti velvoitettu järjestämään kunnan muun kuin 32 §:ssä tarkoitetun jätteen jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palveluntarjonnan puutteen vuoksi

pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä (kunnan toissijaisen vastuun jätehuoltopalvelu).

Jätelain 78 §:n mukaisesti kunnalla on velvollisuus periä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain mukaisesti jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Jätelain 91 §:n mukaisesti jätehuoltoviranomainen voi antaa jätehuoltomääräykset jätelain täytäntöön panemiseksi. Määräykset voivat olla paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä.

2.2.2 Tuottajavastuun piiriin kuuluvat jätteet

Tuottajavastuulla tarkoitetaan sitä, että tiettyjen tuotteen valmistajalla tai maahantuojalla on velvollisuus järjestää näiden tuotteiden jätehuolto ja vastata siitä aiheutuvista kustannuksista. Jätelain 48 §:n mukaisesti tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita ovat:

- ✓ autonrenkaat ja muut ajoneuvon tai laitteen renkaat
- ✓ henkilö- ja pakettiautot sekä niihin rinnastettavat ajoneuvot
- ✓ sähkö- ja elektroniikkalaitteet
- ✓ paristot ja akut
- ✓ sanoma- ja aikakauslehdet, toimistopaperi ym. paperituotteet
- ✓ pakkaukset

Jätelain § 49 mukaan kuntien ja pakkausten tuottajayhteisön on vähintään kaksi kolmasosaa Suomen asukkaista kattavalla sopimuksella sovittava kunnan vastuulla olevan pakkausjätteen erilliskeräyksen järjestämisestä yhteistoiminnassa siten, että kuntien järjestämä kiinteistöittäinen keräys ja tuottajayhteisön järjestämä alueellinen vastaanotto muodostavat maantieteellisesti kattavan ja väestötiheys huomioon ottaen kiinteistöinhaltijoita hyvin palvelevan keräysverkon.

Kuntien ja pakkausten tuottajayhteisön on lisäksi yhteistoiminnassa järjestettävä riittävästi neuvontaa ja tiedotusta sekä toteutettava muita toimia, joilla tehostetaan pakkausjätteen lajittelua kiinteistöillä. Lisäksi erilliskeräyksen toimivuutta ja tehokkuutta tulee seurata sekä arvioida tarvetta lisätoimenpiteisiin kerätyn pakkausjättemäärän lisäämiseksi tai pakkausjätteen laadun parantamiseksi.

Jätelain § 49 b mukaisesti pakkausten tuottajayhteisö maksaa kunnille pakkausjätteen erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta asuin kiinteistöiltä tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Korvaukset on maksettava kunnille mahdollisimman tasapuolisin perustein, ottaen huomioon kerätty pakkausjättemäärä ja keräyksen tehokkuuteen vaikuttavat alueelliset olosuhteet. Korvaukset otetaan

täysimääräisesti ja materiaaleittain huomioon määrättäessä erilliskerättyä pakkausjätettä koskevia jätemaksuja.

Jos yksittäinen kunta ei liity § 49 a:ssa tarkoitettuun sopimukseen, sillä ei ole oikeutta pakkausten tuottajayhteisön maksamaan korvaukseen. Kunnan on tällöin kuitenkin järjestettävä pakkausjätteen erilliskeräys 15 §:n tai sen nojalla annetun asetuksen tai siitä poikkeavan 91 §:n 3 momentin nojalla annetun kunnan jätehuoltomääräyksen mukaisesti ja luovutettava jäte pakkausten tuottajayhteisön järjestämään jätehuoltoon.

2.3.3 Laatuvaatimukset kunnan jätehuoltopalveluille

Jätelain 34 §:ään on kirjattu laatuvaatimuksia, joiden mukaisesti kunnan jätehuoltopalvelut tulee järjestää. Kunnan on huolehdittava, että

- ✓ käytettävissä on tarpeen mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus;
- ✓ käytettävissä on riittävästi vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisia vastaanottoaikoja, jotka ovat vaivattomasti saavutettavissa;
- ✓ käytettävissä on riittävän monipuoliset muut jätehuoltopalvelut, kuten etusijajärjestyksen mukainen mahdollisuus jätteen erilliskeräykseen;
- ✓ jätteen keräys ja kuljetus järjestetään ja mitoitetaan siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin syntyvän jätteen määrää ja laatua;
- ✓ jätteenkuljetuksen ja jätteen alueellisen vastaanoton järjestelyistä tiedotetaan riittävästi ja riittävän usein

Kunnallisilla jätehuoltomääräyksillä sekä jätemaksutaksoilla voidaan myös ohjata jätehuollon järjestämistä. Jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa. Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista voidaan mitata esim. asiakastytyväisyyskyselyillä.

2.3 Kunnan jätehuoltotoimijat

2.3.1 Jätehuollon viranomaistehtävät

Jätehuollon järjestämiseen liittyvistä viranomaistehtävistä vastaa kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen Sydän-Suomen jätelautakunta. Viranomaistehtäviä ovat mm:

- ✓ järjestetystä sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksesta päättäminen
- ✓ kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja niistä poikkeamisesta päättäminen
- ✓ jätetaksan hyväksyminen
- ✓ jätemaksujen maksuunpanosta ja ulosotosta määrääminen
- ✓ jätemaksuja koskevien muistutusten ja maksun kohtuullistamishakemusten käsittely
- ✓ jätteen kuljetusrekisterin ylläpito ja kuljetusten toteutumisten seuranta.

2.3.2 Jätehuollon palvelutehtävät

Jätehuollon käytännön palveluiden järjestämisestä vastaa kuntien omistama jäteyhtiö Sammakkokangas Oy ja Viitasaarella ja Pihtiputaalla lisäksi kuntien tekninen toimi. Palvelutehtäviä ovat mm:

- ✓ jätteen vastaanotto, kuljetus ja käsittely
- ✓ aluekeräyspisteiden ylläpito ja hyödynnettävien jätteiden vastaanotto, kuljetus ja eteenpäin toimittaminen
- ✓ vaarallisen jätteen vastaanotto ja toimittaminen käsiteltäväksi
- ✓ jäteneuvonta ja tiedotus
- ✓ jätehuollon asiakaspalvelu
- ✓ jätemaksujen laskutus
- ✓ jäteasemien ja jätekeskuksen ylläpito

2.3.3 Jätehuollon valvontatehtävät

Yhdyskuntajätehuoltoa koskevan jätelain säännösten noudattamista valvovat kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset ja alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Ely-keskus).

Taulukko 2. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset.

KUNTA	Ympäristönsuojeluviranomaiset
Hankasalmi	Laukaan lupa- ja valvontalautakunta
Kannonkoski, Kivijärvi Kinnula, Pihtipudas, Viitasaari	Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi
Karstula	Ympäristötoimi
Multia	Ympäristönsuojelutoimi
Petäjavesi	Ympäristönsuojelutoimi
Saarijärvi	Ympäristönsuojelutoimi
Uurainen	Ympäristönsuojelu
Äänekoski	Ympäristönsuojelutoimi

Valvontatehtäviä ovat mm:

- ✓ valvoa jätelain noudattamista
- ✓ antaa tarvittaessa erityisiä valvontamääräyksiä laiminlyöntien ja rikkomusten oikaisemiseksi
- ✓ liittyy valvontamääräykseen tehoste, kuten uhkasakko
- ✓ tehdä päätökset valvonta-asioissa
- ✓ käsitellä ympäristönsuojeluun liittyvät ilmoitus- ja lupa-asiat sekä valvoa päätösten noudattamista

3. JÄTTEEN KULJETUS

3.2 Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus

Kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti (kiinteistöittäinen jätteenkuljetus). Kunta voi lisäksi huolehtia 32 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän erilliskerätyn pakkausjätteen kiinteistöittäisen kuljetuksen järjestämisestä tuottajan järjestämään jätehuoltoon.

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan jätteenkuljetusta, jossa jätteet noudetaan kiinteistön läheisyyteen (esimerkiksi pihatien/ yleisen tien risteykseen) sijoitetusta keräyspisteestä tai kahden tai useamman kiinteistön yhteisastiasta.

Jätteenkuljetus voi olla järjestetty joko *kiinteistön haltijan järjestämänä* tai *kunnan järjestämänä* kuljetuksena. Jätelain 35 §:n mukaisesti kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistä riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisenä.

3.2.1 Sekajäte

Sekajätteen kuljetus on järjestetty kunnan järjestämänä kuljetuksena Kannonkoskella, Karstulassa, Kinnulassa, Kivijärvellä, Kinnulassa, Petäjavedellä, Uuraisilla, Saarijärvellä sekä 1.1.2022 alkaen Multialla. Hankasalmella, Pihtiputaalla ja Viitasaarella taas on käytössä kiinteistön haltijan järjestämänä kuljetus. Kunnan järjestämässä kuljetuksessa on jätteenkuljetusurakan reittialueet määritelty ja kilpailutettu Sammakkokankaan toimesta. Kiinteistöittäinen keräys reittialueen ulkopuolelta on mahdollista vain, jos jäteastia sijoitetaan esteettömään paikkaan kantavan tien varteen. Reittialueen ulkopuolella sijaitsevan astian tyhjennyksistä peritään jätetaksan mukainen lisämaksu (pihanoutomaksu). Jäteastian sijaintipaikan tarkempi määrittely löytyy jätehuoltomääräyksistä. Ensisijainen vaihtoehto jätehuoltoon liittymisessä on kiinteistökohtainen oma tai lähinaapurin kanssa yhteinen jäteastia.

Sydän-Suomen jätelautakunnan koko toiminta-alueella (pl. saaret) on kiinteistöittäinen jätteenkuljetus. Taajamissa / asemakaava-alueella kiinteistöt liittyvät jätehuoltoon omalla tai yhteisellä jäteastialla. Haja-asutusalueella kiinteistöittäinen keräys on ensisijainen vaihtoehto kaikille kiinteistöille, jotka sijaitsevat jäteautolle ympäri vuoden turvallisesti liikennöitävän ja riittävän kantavan tien varrella. Vapaa-ajan asuntoja kannustetaan liittymään jätehuoltoon yhteisillä

kimppajäteastioilla oman astian sijaan. Jäteastian sijainnista määritellään tarkemmin jätehuoltomääräyksissä sekä ohjataan jätetaksassa.

Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueet ovat kokonaisuudessaan reittitiealuetta, jos tien kunnolle asetetut kriteerit täyttyvät. Jättereittien määrittelyssä voidaan käyttää pääsääntönä postinjakelureittiä eli jäteauto liikkuu siellä missä postiautokin. Pihanoudosta veloitetaan erillisen taksan mukaisesti. Jätehuoltoviranomainen voi tarvittaessa määrätä kiinteistön jäteastian sijainnin.

3.2.2 Biojäte

Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella biojätteen kiinteistöittäinen keräys on pääosin taajama-alueilla, mutta myös taajamien välisellä kulkureitillä sekä alueilla, jossa biojäteastian tyhjennys voidaan rytmittää sekajäteastian tyhjennyksen kanssa samaan hetkeen (edellytys lokeroauton käyttö). Taajama-alueen tarkastelussa käytetään apuna YKR:n aineistoa (Valtion ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu). Taajamalla tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta. Mikäli kiinteistöllä syntyy biojätettä ja se ei ole liittynyt biojätteen erilliskeräykseen, tulee syntyvä biojäte kompostoida omatoimisesti kiinteistöllä.

3.2.3. Kompostointi

Biojätteen kompostointi on vaihtoehto biojätteen erilliskeräykselle. Kompostointi tulee toteuttaa jätehuoltomääräysten ja jäteasetuksen § 12 mukaisesti kiinteistöllä. Kompostoinnista (biojätteen pienimuotoinen käsittely kiinteistöllä § 41 a) on jätteen haltijan annettava tiedot jätehuoltoviranomaiselle, jonka on merkittävät tiedot 143 §:ssä säädettyyn rekisteriin ns. *kompostointirekisteriin*. Sekä kompostoinnista aloittamisesta että lopettamisesta tulee ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle. Viranomaisen tekee vuosittain pistokokeittain kompostitarkastuksia.

Kuivakäymälän jäte on myös kompostoitava jätehuoltomääräysten mukaisesti. *Käymäläjätteen* kompostoinnissa on otettava erityisesti huomioon suotovesien pääsyn estäminen maaperään ja riittävän pitkä kompostointiaika (vähintään 1 vuosi).

3.2.4 Hyötyjätteet

Pakkausjätteiden keräys on siirtynyt 1.1.2016 tuottajayhteisöjen vastuulle. Tätä pakkausjätteiden keräystä hoitaa Suomen teollisuuden ja kaupan vuonna 1997 perustama ja omistama yhtiö Suomen Pakkauskierätyks *Rinki Oy*. Rinkiin on liittynyt noin 5000 yritystä, jotka rahoittavat kuluttajille Rinki-ekopisteverkoston pakkausten keräykseen ja lasipakkausjätteen kierrätykseen.

Jätelain muutoksen 19.7.2021 myötä tuottajille on määrätty vähintään 80 % korvausvelvollisuus lainmukaisen pakkausjätteen keräyksestä jätelajeittain. Tämä on velvoittava kuitenkin vain vähintään 5 huoneiston kiinteistöiltä kerättävästä pakkausjätteestä. Siirtymäaika tähän keräykseen on jätelain mukaan 1.7.2023–1.7.2024. Tästä keräysvelvoitteesta voidaan poiketa määräajaksi,

mikäli jätelain § 15 mukaiset perusteet poikkeamiselle toteutuvat. Muuta kerättyä pakkausjätettä tuottajat eivät ole velvollisia korvaamaan, vaan niiden osuus tulee kattaa perusmaksulla.

Tavoitteena on kaikissa osakaskunnissa asumisessa syntyvien hyötyjätteiden/ pakkausjätteiden (lasi, pienmetalli, kartonki) erilliskeräys kiinteistöittäisellä keräyksellä, mikäli kiinteistöllä on vähintään 5 huoneistoa. Lisäksi kerätään kuntien palvelutoiminnan hyötyjätteet. Jätelain mukaisesti järjestettävästä vähintään viiden huoneiston kiinteistöjä koskevasta keräyksestä voidaan toimialueellamme poiketa erillisellä päätöksellä muovin kohdalla. Tämän keräämisen järkevyyks tulee tarkastella aluekohtaisesti. Lähtökohtaisesti alueellamme ei kerätä alle viiden huoneen kiinteistöiltä hyötyjätteitä, vaan näiden tulee toimittaa hyötyjäte/ pakkausjäte tuottajien ylläpitämään tai kunnan järjestämään täydentävään alueelliseen keräykseen. Tapauskohtaisesti tästä voidaan kuitenkin poiketa, mikäli kiinteistön sijainti soveltuu ajoreittiin. Myös kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jäte voidaan kerätä tästä poiketen. Eli kunta voi halutessaan järjestää täydentävää keräystä alueellisesti sekä kiinteistöille, jotka jäävät tämän 5 huoneiston kiinteistömääritelmän ulkopuolelle.

4. JÄTTEEN ALUEELLINEN KERÄYS

4.1. Tuottajien järjestämä pakkausjätteen keräys

Tällä hetkellä Rinki ylläpitää noin 1850 pistettä, joissa 691 kerätään muovia. Ringin ylläpitämissä pisteissä kerätään lasi-, pienmetalli-, muovi- ja kartonkipakkauksia (Taulukko 3.).

Jätelain § 49 mukaan keräysverkoston tulee olla kiinteistön haltijoita hyvin palveleva siten että kiinteistöittäinen keräys ja tuottajayhteisöjen järjestämä alueellinen vastaanotto muodostavat maantieteellisesti kattavan ja väestötiheys huomioon ottaen kiinteistön haltijoita hyvin palvelevan keräysverkoston. Kiinteistöittäisen keräyksen lisääntyminen tulee vaikuttamaan rinkipisteiden määrään vähentävästi, koska kiinteistöittäinen keräys laajenee useiden jäteyhtiöiden kohdalla kuntiin, joilla ei ole aiemmin kerätty pakkausjätteitä kiinteistöiltä. Näin ollen on odotettavissa, että myös meidän alueella Ringin ylläpitämä keräyspisteverkosto tulee supistumaan valtakunnallisen kiinteistöittäisen keräyksen lisääntymisen vuoksi. Jää jäteyhtiön harkinnan varaan, halutaanko näitä mahdollisesti poistuvia pisteitä korvata kunnan ylläpitämällä pisteellä.

Taulukko 3. Tuottajien ylläpitämä pakkausjätteiden keräyspisteverkosto toimialueella. Pisteillä kerätään lasia, metallia, kartonkia ja osassa pisteitä myös muovia (muovin keräys*).

KUNTA	pakkausjätepisteen sijainti
Hankasalmi	S-Market Hankasalmi * Veneranta, Venekoskentie 483/Väliläntie 2 Hankasalmi As, Salontie 2/Kuuhankavedentie Hankasalmi, Pieksämäentie 15/Ysitie 1930 Niemisjärvi, Osuuskuntatie 2/Palosenmäentie
Kannonkoski	Sale Kannonkoski / tori
Karstula	S-Market Karstula
Kinnula	S-Market Kinnula
Kivijärvi	Sale Kivijärvi
Multia	Sale Multia
Petäjävesi	S-Market Petäjävesi *
Pihtipudas	K-Supermarket Pihtipudas
Saarijärvi	S-market Saarijärvi K-Supermarket Minttu * Lidl Saarijärvi K-Market Saarijärvi Pylkönmäen M-Market
Uurainen	Sale Uurainen
Viitasaari	ABC-Viitasaari K-Supermarket Viitasaari
Äänekoski	K-Market Markkamäki K-Market Karhunlähde K-Citymarket * S-Market Äänekoski S-Market Suolahti K-Supermarket Suosikki Sale Konginkangas Sumiainen, Taipaleentie

4.2. Kunnan ylläpitämä alueellinen keräys

4.2.1. Nykytila

Hyötyjäte

Tuottajayhteisöjen järjestämää hyötyjätteiden (lasi, metalli, muovi, kartonki) keräystä voi kunta täydentää jätelain 47 §:n mukaisesti. Sydän-Suomen jätelautakunnan toimialueen keräyspisteiden määrät kunnittain on esitetty taulukossa 4 (sivu 16). Äänekosken alueella on selkeästi kapasiteetiltaan isompia pisteitä (investoitu syväkeräyspisteitä), kun taas muulla alueella keräys tapahtuu pääasiassa käsin siirrettävissä pinta-astioissa.

Taajamissa sijaitsevilla aluekeräyspisteillä kerätään yleisesti lasia, metallia, muovia, kartonkia ja paperia. Muovipakkaukset ovat vain vähintään yhdessä alueellisessa pisteessä. Haja-asutusalueella keräyspisteillä kerätään myös sekajätettä. Viitasaarella ja Pihtiputaalla kerätään kaikissa pisteissä hyötyjätteiden lisäksi myös sekajätettä.

Osa hyötyjätteiden keräyksestä, hyötyjäteastioiden ylläpidosta ja alueiden puhtaanapidosta katetaan kiinteistöiltä perittävällä perusmaksulla. Perusmaksun suuruus määräytyy kiinteistön käyttötarkoituksen perusteella (vakituinen pientalo, rivi- ja kerrostalo, asumispalveluyksikkö tai vapaa-ajan asunto). Jäteyhtiö (täyden palvelun kuntien osalta), Pihtiputaan kunta ja Viitasaaren kaupunki vastaavat aluekeräyspisteistä, niiden tyhjennyksistä ja kunnossapidosta.

Vuonna 2021 Ringin ylläpitämiä hyötyjätteiden keräyspisteitä on osakaskuntien alueella yhteensä 28 kpl (Taulukko 3. sivu 13). Kunnalla on oikeus jätelain 47 § 3 momentin mukaan halutessaan täydentää tuottajan keräyspisteverkostoa ja toimittaa jätteet tuottajan keräykseen. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää täydentävää keräystä. Mikäli kunta järjestää täydentäviä pisteitä, niiden kustannukset katetaan perusmaksukertymin.

Sekajäte

Viitasaarella ja Pihtiputaalla kerätään kaikissa aluekeräyspisteissä hyötyjätteiden lisäksi myös sekajätettä. Täydenpalvelun osakaskunnissa kerätään vain haja-asutusalueen aluekeräyspisteillä sekajätettä. Jäteyhtiö on järjestänyt täydenpalvelun osakaskuntiin yllämainittujen aluekeräyspisteiden lisäksi pelkästään sekajätepisteinä käytettäviä pisteitä, joista osa on käytössä vain kesäaikana. Näitä pisteitä on yhteensä 24 kpl, joista 6 on kesäpisteitä. Tiedot sekajätepisteistä vuoden 2021 lopussa löytyvät taulukosta 4 (sivu 16).

Sekajätteen toimittaminen aluekeräyspisteeseen on vaihtoehtoinen tapa jätehuollon järjestämiseksi kiinteistöllä ja sekajätteen alueellista keräystä järjestetään käyttäjien määrään perustuen. Aluekeräyspistemaksuilla katetaan sekajätteiden keräys pisteillä ja sekajäteastiaa saavat käyttää näin ollen vain käyttömaksun maksaneet kiinteistöt. Aluekeräyspistemaksun suuruus määräytyy kiinteistön käyttötarkoituksen ja vakituisilla asunnoilla myös asukasmäärän mukaan.

4.2.2. Verkoston kehittämistavoitteet

Hyötyjäte

Jäteyhtiö ylläpitää täydenpalvelun kuntien aluekeräyspisteitä. Viitasaarella ja Pihtiputaalla kunnat huolehtivat alueensa aluekeräyspisteistä. Jätelainmuutoksen vuoksi säilytettäväksi esitettävät hyötyjätteen aluekeräyspisteet ovat niitä, jotka katsotaan välttämättömiksi turvata vapaa-ajankiinteistöjen palvelu. Nämä sijaitsevat toimialueen reuna-alueilla poistumisreittien varsilla tai läheisyydessä. Ne merkitään mahdollisimman yhtenäisesti. Lajitteluohjeista laaditaan selkeät. Pisteillä kerätään hyötyjätteitä eli kartonkia, lasia, pienmetallia. Muovin keräys järjestetään vähintään yhdellä pisteellä kunnassa, jollei tuottajayhteisö sitä tee. Piste sijoitetaan siten, että se palvelee kuntalaisia mahdollisimman kattavasti eli keskustaajaman tuntumaan. Näiden poistumisreittien

läheisyyteen sijoitettavien pisteiden lisäksi, säilytetään pisteet, joita viime vuosina on kehitetty ja jotka ovat kannattavia. Keräysverkoston mitoituksessa huomioidaan alueelliset erot (todennäköisen vaikutusalueen kiinteistöjen määrä, pääväylät, vesistöt, kylät).

Vuoteen 2026 mennessä aluekeräyspisteiden määrää vähennetään siis vuodesta 2021, ja pisteiden kapasiteetti mitoitetaan käyttäjien määrään sopivaksi. Aluekeräyspisteverkoston muutokset on esitetty taulukossa 4 (sivu 16).

Sekajäte

Sekajätteen keräys järjestetään aluekeräyspisteissä haja-asutusalueella *vapaa-ajankiinteistöjä* ensisijaisesti *palvellen*. Sekajätepisteiden määrä suhteutetaan käyttäjien määrään ja sijainnit valitaan siten, että ne palvelevat käyttäjiä mahdollisimman hyvin. Osa pisteistä on vain kesäaikana käytössä ja ympärivuotisesti auki pidettävät pisteet valikoituvat käyttäjien tarpeen mukaisesti, siten käyttäjät palvelevat pääväylien varsilla. Jäteyhtiö on kartoittanut ympärivuotisen aluekeräyspisteiden käyttäjien määrän ja tämän perusteella maksajia ei ympärivuotisesti ole kaikelle kerätylle jätteelle. Talviaikana tullaan osa sekajätepisteistä sulkemaan ja tällöin ympärivuotinen käyttäjä voi joutua viemään jätteen hieman kauemmaksi kuin mitä kesäaikana. Tässä selkeä peruste on se, että pisteiden ylläpitoon tulee olla maksavia asiakkaita.

Aluekeräyspisteiden sekajäteastioiden käyttöä seurataan (mm. sekajättemäärät, käyttömaksun maksaneiden kiinteistöjen määrä). Pisteiden sijaintien ja mitoituksen apuna käytetään jättemäärää 90 litraa / kiinteistö / 4 viikkoa. Pisteiden sijoitukseen ja määrään vaikuttaa suoraan maksavien asiakkaiden määrä. Tavoitteena on, että vuoden 2026 lopussa käyttäjät ovat vain vapaa-ajankiinteistön haltijoita.

Vakituiset aluekeräyspisteiden käyttäjät ohjataan oman astian tai kimppa-astian käyttäjiksi, joten tällöin voidaan pisteiden määrää vähentää nykyisestä. Sekajätteen keräysastiat ovat tarkoitettu vain niille vakituksessa asuinkäytössä oleville kiinteistöille, jotka eivät pysty liittymään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kiinteistön sijainnin tai olosuhteiden takia (esim. huonot tieolosuhteet).

Tavoitteena on lisäksi kerätä sekajäte eri pistellä kuin hyötyjätteet. On havaittu, että tyypillisesti hyötyjakeet saadaan kerättyä puhtaampina kun niiden yhteydessä ei ole sekajätekeräystä. Sekajätepisteiden sijaintia ei tuoda tiedoksi enää jatkossa verkkosivuille, vaan niiden sijainnit ilmoitetaan vain niistä maksaville asiakkaille. Pisteiden sijainteja muutetaan osittain myös siten, että ne eivät ole niin helposti saatavissa, eikä niistä tehdä näkyviä tai helposti tunnistettavia vaan huomaamattomampia. Muutoksen kokonaistavoitteena on siis saada *puhtaampia hyötyjakeita* sekä *vähentää sekajätepisteiden väärinkäyttöä*.

Taulukko 4. Vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen määrät kunnittain vuonna 2021. Hyötyjättepisteiden ja sekajättepisteiden määrien vertailu vuoden 2021 loppuun ja palvelutason mukainen tavoite vuoden 2026 loppuun. Kesäpiste tarkoittaa, että piste on avoinna vain 1.5.–30.9. välisen ajan.

KUNTA	Vakituisten asuntojen määrä (kpl)	Vapaa-ajan asuntojen määrä (kpl)	Hyötyjätteen aluekeräyspisteiden määrä (kpl) vuoden 2021 lopussa (sis. Ringin pisteet)	Hyötyjätteen aluekeräyspisteiden määrä (kpl) vuonna 2026 (sis. Ringin pisteet)	Sekajättepisteiden määrä toteuma vuoden 2021 lopussa (kpl) (sis. myös kesäpisteet)	1.5–30.9 käytössä olevien sekajättepisteiden määrä vuoden 2026 lopussa	Ympäri vuoden käytössä olevien sekajättepisteiden määrä vuoden 2026 lopussa
Hankasalmi	1774	1604	24	8	18	10	0–4
Kannonkoski	522	888	6	4	13	8	0–4
Karstula	1469	1022	18	6	16	10	0–4
Kinnula	570	454	6	5	9	5	0–3
Kivijärvi	429	660	6	5	12	7	0–4
Multia	708	371	2	4	0	5	0–3
Petäjävesi	1486	765	7	6	5	7	0–4
Pihtipudas	1439	1129	22	8	14	10	0–4
Saarijärvi	3260	1815	21	11	29	12	0–6
Uurainen	1239	669	7	5	6	5	0–3
Viitasaari	1998	2255	33	10	19	16	0–8
Äänekoski	5565	2252	22	16	11	16	0–8
Yhteensä	20459	13884	172 (sis. 4 kesäpistettä)	88	154 (sis. 10 kesäpistettä)	111	0–55

4.2.3. Tekstiilijäte

Tekstiilijätteen keräys on jätelain mukaan uutena jakeena kerättävä 1.1.2023 alkaen. Keräys järjestetään alueellisesti vähintään yhdessä pisteessä jokaisessa kunnassa. Keräyspaikkoja on alettu kartoittaa ja ne pyritään sijoittamaan kierrätyskeskusten, kirpputorien tms. yhteyteen, joissa käsitellään jo ennestään paljon tekstiilejä. Keräys tulee olla järjestetty sellaisissa tiloissa, että kerättävän materiaalin pilaantumista tapahtuisi mahdollisimman vähän. Tämä helpottaa osaltaan keräämistä. Keräyksen kustannuksista ei ole tietoa, mutta se katetaan perusmaksulla jätelain mukaisesti.

5. JÄTEKESKUS JA LAJITTELUASEMAT

Sydän-Suomen jätelautakunnan alueella toimii kuntien omistamat lajitteluasemat (täydenpalvelun osakaskunnat) ja Saarijärvellä sijaitseva jätekeskus. Pihtiputaalla ja Viitasaarella toimii yksityisten yritysten ylläpitämät jäteasemat.

Jätekeskuksen pientuojienpihalle voi tuoda jätettä henkilö- tai pakettiautolla ja peräkärryllä. Hyötyjätteet lajitellaan erilleen sekajätteestä eri lavoille tarvittaessa henkilökunnan opastuksella. Jätekeskuksessa on omat lavansa seuraaville jätetyypeille: sekajäte, lasi, metalli, kiviainekset, vaaralliset jätteet, sähkölaitteet, puu ja autonrenkaat. Jätekeskukseen tuotavista kuormista veloitetaan hinnaston mukainen käsittelymaksu. Jätekeskuksessa vastaanotetaan puutarhajätettä ympärivuoden.

Lajitteluasemilla vastaanotetaan maksua vastaan kotitalouksissa satunnaisesti syntyviä isompia jäte-eriä ja rakennusjätettä. Lisäksi lajitteluasemilla otetaan maksutta vastaan puuta, pahvia, metallia, kodin vaarallisia jätteitä ja sähkölaitteita. Asemilla vastaanotetaan auton peräkärryyn sopivia tai sitä pienempiä kuormia. Suuremmat kertakuormat tulee toimittaa suoraan Saarijärvellä sijaitsevaan jätekeskukseen. Puutarhajätteiden vastaanotto on jäteasemilla järjestetty vain erikseen ilmoitettavilla keräyskampanjaviikoilla.

Jäteasemien kävijämäärää seurataan jatkuvasti.

5.1. Vaarallisten jätteiden vastaanotto

Jäteasemat ja jätekeskus ottavat vastaan kaikkia kotitalouden vaarallisia jätteitä. Vaarallisia jätteitä varten on käytössä myös vaarallisten jätteiden mobiilikeräys, joka toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vuosittain kunnissa olemassa olevan tarpeen mukaan.

Lääkejätteet tulee toimittaa suoraan apteekkeihin. Jokaisessa osakaskunnassa toimii sopimusapteekki. Paristot ja pienet akut tulee toimittaa kauppojen auloissa sijaitseviin keräyslaatikoihin

5.2. Aukiolo ja tavoitteet

Jätekeskus ja jäteasemat ovat miehitettyjä jätteenvastaanottopaikkoja, jonne saa tuoda jätettä vain niiden aukioloaikana (Taulukko 5.).

Lajitteluasemien sijoittelussa on ollut perinteisesti joka kunnassa oma asema. Tässä on tarpeen muuttaa ajatusmallia myös siihen suuntaan, että toimialue on yksi suuri kunta. Asemien määrä ja sijainti katsotaan asukasmäärään ja jätemääriin suhteutettuna, kuitenkin niin, että etäisyys kiinteistöltä lajitteluasemalle säilyy kohtuullisena. Näin jatkossa on mahdollista, että kaikissa kunnissa ei ole omaa lajitteluasemaa. Alueen kuntien väestön väheneminen ohjaa myös tähän suuntaan, että asemapalveluiden tarjoaminen matalan väkiluvun taajamiin, ei välttämättä jatkossa ole järkevää kustannusten vuoksi.

Taulukko 5. Jätekeskuksen ja lajitteluasemien sijainnit ja aukioloajat vuonna 2021.

KUNTA	Jätekeskus tai lajitteluasema, osoite	Aukiolo vuonna 2021
	JÄTEKESKUS	
Saarijärvi	Kannonkoskentie 1143	ma-ke, pe klo 8–15:45 ja to klo 10–18
	LAJITTELUASEMAT	
Hankasalmi	Kangasniementie 430 (Aseman ylläpidosta vastaa Sammakkokangas Oy:n yhteistyökumppani Hankasalmen Puhtaanapitopalvelu Oy, www.hppp.fi)	ma, ke, pe kello 8.00–15.00
Kannonkoski	Mannilantie	Avoinna 1.4.–31.10. välisen ajan torstaisin klo 14–17
Karstula	Lampisuontie 50	Avoinna 1.4.–31.10. tiistaisin ja torstaisin klo 14–17
Kinnula	Kaatopaikantie (Muholan vanha kaatopaikka)	Avoinna 1.4.–31.10. välisen ajan keskiviikkoisin klo 14–17 Talviaikana on auki vain viikoilla 46 ja 50 keskiviikkoisin klo 14–17.
Kivijärvi	Sahantie/ Puuniemi	Avoinna 1.4.–31.10. välisen ajan tiistaisin klo 14–17
Multia	Kisällikuja 4	Avoinna 1.4.–31.10. välisen ajan tiistaisin klo 14–17
Petäjavesi	Välitie 3	Avoinna 1.4.–31.10. maanantaisin ja perjantaisin klo 14–18 Avoinna 1.11–31.3 maanantaisin ja perjantaisin klo 14–17
Pihtipudas	Reisjärventie 215 (Yksityisen ylläpitämä)	maanantaisin klo 9-15, keskiviikkoisin klo 12–15 ja perjantaisin klo 9-15.
Uurainen		Avoinna 1.4.–31.10. välisen ajan maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14–18. Avoinna 1.11–31.3. maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14–17
Viitasaari	Vaarinvuorentie 77 (Yksityisen ylläpitämä)	ma-ke ja pe 7:30–16 sekä to 7:30–18.
Äänekoski, Sumiainen	Haketie 10	Avoinna 1.4.–31.10. välisen ajan tiistaisin klo 15–17
Äänekoski, Kouku	Nuottatie 5	ma-ti klo 10–16 ja ke-to klo 10–18

Tavoite lajitteluasemien vähimmäisaukioloajoiksi:

- ✓ Lajitteluasemilla voi olla erilaiset aukioloajat kesä- ja talviajalla
- ✓ Lajitteluasemien tulee olla auki kesäaikaan yhtenä päivänä viikossa vähintään 3 h.

5.3. TSV-palvelu

Jätelain 33 § edellyttää, että kunnan on järjestettävä muun kuin 32 §:ssä tarkoitetun jätteen jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palveluntarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Kunnan on tehtävä jätteen haltijan kanssa kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta sopimus, jonka kesto on enintään kolme vuotta kerrallaan. Jos sopimus tehdään muualla kuin jätteiden ja sivuvirtojen tietäalustassa, kunnan on toimitettava olennaiset tiedot sopimuksesta tietäalustaan viimeistään 14 vrk kulutta sopimuksen tekemisestä.

Kapasiteettia jätelain 33 §:n tarkoittaman kunnan toissijaisen velvollisuuden piiriin kuuluvan jätehuollon järjestämiseen varataan tarvetta vastaavasti ensisijaisesti sellaisten jätelajien kuljetukseen ja käsittelyyn, joita syntyy myös jätelain 32 §:n mukaisissa toiminnoissa tai näiden jätteiden käsittelyssä.

TSV-palveluksi katsotaan muun kuin jätelain 32 §:ssä tarkoitetun jätteen jätehuolto, kun

- ✓ jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kunnalliseen järjestelmään
- ✓ jätteen haltija arvioi palvelun kohtuullisen saavutettavuuden
- ✓ jätteen haltija maksaa siitä kulloinkin voimassa olevan hinnaston / taksan mukaisen hinnan

TSV- palvelua tarjotaan niille, joille se on jätelain mukaan mahdollista.

6. SAOSTUS- JA UMPISÄILIÖLIETTEEN JÄTEHUOLTO

Asumisessa syntyvien saostus- ja umpikaivolietteiden sekä pienpuhdistamoiden lietteiden jätehuolto kuuluu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan järjestämisvastuulle. Lietteenkuljetus on järjestetty kaikissa osakaskunnissa kiinteistön haltijan järjestämänä kuljetuksena. Jokaisessa osakaskunnassa on oma lietteiden vastaanottoaika (yleisimmin jätevedenpuhdistamo), jonka toiminta on täysin kunnan omalla vastuulla.

6.1. Tyhjennysten seuranta

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää *jätteenkuljetusrekisteriä* lietekuljetuksista, joista Kannonkosken, Karstulan, Kinnulan, Kivijärven, Saarijärven, Uuraisten osalta jäteyhtiö hoitaa lietteiden käsittelyosuuden laskutuksen asiakkaalta. Äänekoskella on rekisteri otettu käyttöön seuranta varten, mutta laskutuksen hoitavat kuljetusyrittäjät. Hankasalmella, Multialla, Petäjävedellä, Pihtiputaalla ja Viitasaarella ei ole rekisteriä vielä koottu jätehuollon rekisteriohjelmaan, joten seuranta ei vielä ole samalla tavoin toteutettu ja näissä kunnissa jätteenkuljetusyrittäjät hoitavat laskutuksen kokonaisuudessaan.

Olemassa olevan rekisterin avulla jätehuoltoviranomainen seuraa toteutuneita tyhjennyksiä jätehuoltomääräysten mukaisen minimityhjennysvelvoitteen täyttymiseksi ja tarvittaessa huomauttaa kiinteistöjä tyhjentämään saostussäiliön. Jätehuoltomääräysten vuosittaisesta tyhjennysvälivelvoitteesta voi hakea harvennusta, mikäli syntyvien lietteiden määrä on vähäinen ja kaivojen tilavuus on mitoitukseltaan riittävän suuri.

Jätehuoltoviranomainen seuraa vakituisten saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennyksiä vuosittain. Vapaa-ajankiinteistöjen tyhjennyksiä seurataan vähintään joka toinen vuosi.

6.2. Omatoiminen lietteen käsittely

Aktiivisten viljelijöiden on mahdollista saada lupa hygienisoida ja levittää käsitelty liete viljelemilleen pelloille. Luvan voi hakea jätehuoltoviranomaiselta. Myönnettyjä luvan haltijoiden tulee raportoida vuosittain tekemistään tyhjennyksistä, joten seuranta on jatkuvaa.

Vakituinen tai vapaa-ajankiinteistö voi hakea lupaa käsitellä vähäiset lietteet itse myös järjestelmästä, jossa lietteiden määrä on erittäin vähäinen tai liete kerääntyy esim. lietepussiin, josta sen voi omatoimisesti kompostoida.

6.3. Tavoitteet lietehuollon kehittämiseen

- ✓ Vuoden 2026 loppuun laatia ajantasainen lietehuollon rekisteri Multialle ja Petäjävedelle. Näissä myös käsittelymaksun laskutus tulee hoidettavaksi.
- ✓ Kunnissa, joissa jäteyhtiö hoitaa laskutuksen tulee käytettäväksi tasataksa.
- ✓ Käsitellä jätelain mukainen kuljetusjärjestelmätarkastelu kunnissa, joissa käytössä lietehuollon rekisteri.

7. NEUVONTA, TIEDOTUS JA MUUT PALVELUT

7.1. Asiakaspalvelu, tiedotus ja neuvonta

Kaikki 12 kuntaa ovat jäteneuvonnan piirissä. Täydenpalvelun osakaskunnat ovat siirtäneet tehtävän kokonaan Sammakkokangas Oy:lle. Pihtipudasta ja Viitasaarta lukuun ottamatta muut jäsenkunnat ovat täydenpalvelun osakaskuntia. Jätelaki 93 § edellyttää kunnan antamaan neuvontaa ja tiedotusta syntyvän yhdyskuntajätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi ja jätehuollon asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

Neuvontaa tehdään mm. tapahtumissa ja avoimissa yleisötilaisuuksissa. Neuvonnassa asukkaita ohjataan kasvokkain tai muutoin henkilökohtaisesti (puhelin, sähköposti) toimimaan oikein ja vastuullisesti jätteen kanssa.

Neuvonnassa ja tiedottamisessa käytetään erilaisia paperisia ja sähköisiä tiedotteita. Asiakaslehti SammakkoNews-lehti lähetetään vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille vähintään kerran vuodessa. Sen ohella tärkeimmät tiedotusvälineet ovat jäteyhtiön, Sydän-Suomen jätelautakunnan, Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin verkkosivut. Jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön verkkosivuilla on tarjolla asukkaille ajankohtainen tieto jätehuollon palveluista.

Tarvittaessa asukkaille laaditaan lisäksi jäteoppaita. Verkkosivujen avulla asukkaille on koko ajan tarjolla ajankohtainen tieto jätehuollon palveluista. Tiedotusta hoidetaan lisäksi myös laskun liitteiden, lehti-ilmoitusten ja erilaisten kampanjoiden avulla. Vakituisille asukkaille lähetetään lasku vuodessa neljä kertaa ja vapaa-ajan asukkaille yksi. Laskujen yhteydessä lähtevään liitekirjeeseen laitetaan tietoa ajankohtaisista asioista. Mahdollisista kampanjoista ja muista ajankohtaisista asioista tiedotetaan myös paikallislehdissä.

Asiakaspalvelun saavutettavuus on osa hyvää ja laadukasta asiakaspalvelua. Asiakkaan yhteydenottoon reagoidaan normaalitilanteissa viimeistään seuraavana arkipäivänä. Tästä asiakaspalvelun perustasosta voidaan poiketa loma-aikoina tai mikäli työtehtävät poikkeavat tavanomaisesta tai yhteydenottoja tulee erityisen paljon. Asiakaspalvelun ruuhkautuessa yhteydenotto tehdään vähintään kolmen arkipäivän kuluessa.

Jäteyhtiö on käyttänyt asiakaspalvelussaan ylivuotopalvelua, joka ruuhka-aikoina pystyy hoitamaan osan vastaanotettavista palveluista. Tämä on todettu kustannustehokkaaksi ja vapauttaa asiakaspalvelun resursseja muuhun toimistotyöhön. Ylivuotopalvelua käytetään jatkossakin mm. laskutusten yhteydessä.

Pisteiden lopettamisesta tiedottaminen tulee tehdä hyvissä ajoin ennen pisteen sulkemista. Pisteiden lopettamisesta tulee ilmoittaa kyltillä etukäteisesti suljettavalla pisteellä. Samalla tulee myös ilmoittaa missä sijaitsevat korvaavat pisteet.

7.2. Muut palvelut

Jätehuoltoyrityksen tarjoamia muita palveluita ovat mm:

- ✓ Toissijaisen vastuun alaiset palvelut (jätelaki 33 §)
- ✓ Jäteastioiden myynti
- ✓ Joulukuusikeräys
- ✓ Jäteastioiden pesu

8. JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT

Jätehuoltoviranomainen pyrkii pitämään hakemusten käsittelyajat mahdollisimman lyhyinä. Tavoitteena on 4 viikon käsittelyaika. Ruuhka-aikoina tämä käsittelyaika ylittyy ja hakemukset käsitellään tärkeysjärjestyksessä. Viranhaltijapäätösten tulee olla helposti ymmärrettäviä. Jätehuoltoviranomaiseen tulee olla helppo ottaa yhteyttä. Yhteydenotot pyritään ohjaamaan ensisijaisesti jätehuollon sähköpostiin. Yhteydenottoja tulee myös paljon puhelimitse ja kirjeitse. Satunnaisesti asiakas käy toimistolla.

9. JÄTEHUOLLON KEHITTÄMINEN JA KESKEISET TAVOITTEET

Jätehuollon kehittämisen tavoitteena on edesauttaa kiertotalouden periaatteiden toteutumista ensisijassa omistajakuntien velvoitteiden osalta tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti sekä tukea paikallisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä jätehuollon osalla. Kehittäminen tehdään yhteistyössä omistajakuntien, viranomaisten ja muiden alan toimijoiden kanssa.

Yhteenvedona vuosien 2022–2026 aikana toteutettavaa ja kehitettävää:

- ✓ Sekajätteen koostumuksen seuranta ja laadun parantaminen. Seuranta toteutetaan vähintään 2 vuoden välein.
- ✓ Vuosittaiset kiinteistöillä tehtävät kompostitarkastukset.
- ✓ Jäteasemapalveluiden kehittäminen
  - ✓ Huomioitava asukasmäärän kehitys → joudutaan mahdollisesti asemia sulkemaan ja etsimään uusia sijainteja
- ✓ Aluekeräyspisteverkoston rakenteellinen kehitys sekä hyötyjätteiden että sekajätteiden keräyksen osalta.
  - ✓ Pyritään kustannussäästöihin, jätteen laadun parantamiseen, ja muokkaamaan verkostoa jätelain vastuiden mukaiseksi.
  - ✓ Puhtaampiin jätejakeisiin.
  - ✓ Väärinkäytösten vähentämiseen.
- ✓ Tekstiilijätteen keräysverkoston rakentaminen.
  - ✓ Suuret kustannukset erityisesti perustamisvaiheessa.
- ✓ Lietehuollon kehittäminen.
  - ✓ seurantarekisterin laajentamiseen ja tasataksan käyttöönotto.
- ✓ Tiedottaminen verkostomuutoksista kattavasti
- ✓ Palveluiden onnistumisen mittarina asiakastyytyväisyyskysely vähintään 5 vuoden välein.
  - ✓ Palveluita pyritään parantamaan saadun palautteen perusteella.